NORAKSTS
Lieta Nr.142190011
1-0871-12/41

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 18.jūnijā

Administratīvās rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnesis P.Novičenoks,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta *Ž.K.*, personas kods */personas kods/*, pietikumā par Jūrmalas pilsētas domes Administratīvās komisijas 2011.gada 26.janvāra lēmuma Nr.D58/104 atcelšanu

Aprakstošā daļa

[1] Ar Jūrmalas pilsētas domes Administratīvās komisijas (turpmāk - Atbildētājs) 2011.gada 26.janvāra lēmumu Nr.D58/104 (turpmāk - Lēmums) *Ž.K.* (turpmāk – Pieteicēja) atzīta par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 152.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīta ar naudas sodu Ls 100.

Lēmumā konstatēts, ka Pieteicēja Jūrmalā, */adrese/*, patvaļīgi bez būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktā kārtībā akceptēta būvprojekta un bez atļaujas veica teritorijas labiekārtošanas darbus – uzbūvēts bruģēti-asfaltēts ceļa posms no Pieteicējas īpašumā esošās dzīvojamās mājas līdz */ielas nosaukums/* iebrauktuvei. Ar šādām darbībām pieteicēja pārkāpa Būvniecības likuma 13.panta pirmās daļas un 16.panta pirmās daļas noteikumus un Vispārīgo būvnoteikumu 112.punktu, par ko paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss 152.panta otrajā daļā (lietas lapa 42).

[2] 2011.gada 29.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Pieteicējas pilnvarotā pārstāvja pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[2.1] Administratīvā pārkāpuma protokolā bija norādīta Pieteicējas pārstāvja korespondences adrese, un bija norādīts, ka paskaidrojumi par pārkāpumu tiks sniegti lietas izskatīšanas laikā administratīvajā komisijā, tomēr aicinājums par ierašanos uz komisijas sēdi tika nosūtīts nevis uz protokolā norādīto adresi pārstāvim, bet uz Pieteicējas adresi Jūrmalā, */adrese/*. Par cik Pieteicēja tajā laikā dzīvoja Rīgā, pavēste tika saņemta novēloti, kā rezultātā ne Pieteicēja, ne pilnvarotais pārstāvis nebija ieradies uz komisijas sēdi un nevarēja sniegt paskaidrojumus par pārkāpumu. Atbildētājs, pieņemot adresātam nelabvēlīgu administratīvo aktu, nav noskaidrojis visus lietas apstākļus un nav uzklausījis procesa dalībnieka paskaidrojumus, kas varētu norādīt uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem (norādīti nākošajos pieteikuma atreferējuma punktos).

[2.2] Pieteicēja ir noslēgusi zemes nomas līgumu ar zemes īpašnieku *R.G.* un šis līgums paredzēja Pieteicējas pienākumu izbūvēt atsevišķu piebrauktuvi nekustamajam īpašumam. Labiekārtošanas darbus zemes iznomātāja teritorijā veica vienlaicīgi ar zemes īpašnieku un projektu bija izstrādājis viens un tas pats arhitekts. Pieteicējai nebija zināms, ka par viņas iebrauktuves izbūvi nav saņemta būvatļauja, bet viņa paļāvās uz to, ka viss notiek likuma ietvaros, tāpēc uzskatāms, ka rīkojusies, būdama maldināta par faktisko situāciju.

[2.3] Pieteikumā norādīts, ka Pieteicēja ir veikusi nepieciešamās darbības, lai novērstu pārkāpumu – Jūrmalas pilsētas domē ir iesniegts iesniegums par atļaujas izsnigšanu teritorijas labiekārtošanas projekta izstādei.

[2.4] Pieteikumā izteikts lūgums izskatīt lietu rakstveida procesā (lietas lapa 7).

[3] Rakstveida paskaidrojumos tiesai Atbildētājs pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

[3.1] Lēmums pieņemts, pamatojoties uz sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu, Jūrmalas pilsētas Pilsētplānošanas nodaļas 2010.gada 16.novembra atzinumu Nr.7 par būves pārbaudi un pārkāpuma vietā fiksētajiem fotoattēliem, kā arī Pieteicējas un viņas pārstāvja paskaidrojumiem.

[3.2] Atbildētājs atzīst, ka paziņojums par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu tika nosūtīts Pieteicējai, nevis viņas pārstāvim, tomēr Pieteicēja paziņojumu ir saņēmusi likumā paredzētajā termiņā un viņai bija iespējas paziņot par lietas izskatīšanu administratīvajā komisijā savam pārstāvim.

[3.3] Neskatoties uz to, ka Pieteicēja vai viņas pārstāvis nav piedalījies lietas izskatīšanā, Atbildētājs uzskata, ka nav konstatējams Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļā paredzētā pienākuma uzklausīt procesa dalībniekus pārkāpums, jo lietā bija iesniegti Pieteicējas pārstāvja 2010.gada 16.novembra paskaidrojumi par administratīvā pārkāpuma protokolā konstatētajiem pārkāpumiem.

[3.4] Lietā savāktie materiāli pierāda, ka Pieteicēja ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 152.panta otrajā daļā paredzēts naudas sods no simt līdz tūkstoš latiem. Pieteicējai noteikts minimālais naudas sods – Ls 100.

[3.5] Administratīvā soda mērķis ir audzināt pārkāpēju likuma ievērošanas garā un atturēt no līdzīgām darbībām nākotnē. Ar soda piemērošanu tiek aizsargātas valsts un sabiedrības intereses, kas vērstas uz likumu ievērošanu un vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām (lietas lapa 39-41).

[4] Tiesa no lietas materiāliem konstatē šādus faktiskos apstākļus, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

[4.1] 2010.gada 16.novembrī, pamatojoties uz *R.G.* iesniegumu, veikta nekustamā īpašuma Jūrmalā, */adrese/* žoga un teritorijas labiekārtojuma pārbaude (atzinums Nr.7), kuras gaitā konstatēts, ka nekustamajā īpašumā izbūvēts bruģēti-asfaltēts ceļa posms no Pieteicējas īpašumā esošas mājas līdz */ielas nosaukums/* un veikti žoga būvniecības darbi. Žoga būvniecība veikta pamatojoties uz 2004.gada 13.jūlijā akceptēto būvprojektu, bet teritorijas labiekārtošanas darbi veikti bez būvatļaujas (lietas lapa 44).

[4.2] Veicot nekustamā īpašuma apsekošanu, notikuma vieta fiksēta ar fotouzņēmumiem (lietas lapa 45-49).

[4.3] Pieteicējas pilnvarotā pārstāvja 2010.gada 16.novembra paskaidrojumos Jūrmalas pilsētas Pilsētplānošanas nodaļai norādīts, ka saskaņā ar 2005.gada 29.maija zemes nomas līgumu, kas noslēgts starp Pieteicēju un zemes īpašnieku *R.G.*, Pieteicējai bija jāierīko iebrauktuve *R.G.* piederošajā zemes īpašumā no */ielas nosaukums/* puses, izmantojot atsevišķus vārtus un iebrauktuvi. Žoga būvniecība bija likumīga un to veica pats zemes īpašnieks, proporcionāli sadalot izdevumus ar Pieteicēju (lietas lapa 52).

[4.4] 2011.gada 13.janvārī Jūrmalas pilsētas domes Pilsētplānošanas nodaļas būvinspektore sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.000744 par to, ka 2010.gada 16.novembrī Jūrmalā, */adrese/* konstatēta patvaļīga teritorijas labiekārtošana bez būvatļaujas, tādējādi pārkāpjot Būvniecības likuma 13.panta pirmās daļas un 16.panta pirmās daļas noteikumus un Vispārīgo būvnoteikumu 112.punktu (lietas lapa 43).

[4.5] Lietas materiāliem pievienots 2005.gada 29.maija zemes nomas līgums, kas noslēgts starp Pieteicēju un *R.G.*, par zemes gabala nomu Jūrmalā, */adrese/*. Līguma

nosacījumi paredz līguma ierakstīšanu Zemesgrāmatā, kā arī līguma 4.1.6.punkts paredz, ka nomniekam (Pieteicējai) jāiekārto iebrauktuvi iznomātajā zemes gabalā no */ielas nosaukums/* puses, izmantojot atsevišķus vārtus un iebraucamo ceļu, kas izveidots, ievērojot atbilstošus saskaņojumus (lietas lapa 53-55).

[4.6] 2004.gada 3.jūnijā starp Pieteicēju un SIA „Mičuls" noslēgts līgums par teritorijas labiekārtošanas darbiem Jūrmalā, */adrese/* – asfalta ieklāšana un bruģēšana (lietas lapa 58). Saskaņā ar darbu pieņemšanas-nodošanas aktu, 2004.gada 1.oktobrī labiekārtošanas darbi pabeigti (lieta slapa 59).

[4.7] 2011.gada 3.martā Jūrmalas pilsētas Pilsētplānošanas nodaļā saņemts Pieteicējas iesniegums par atļauju izstrādāt projektu teritorijas labiekārtošanai ar termiņu uz pusotru gadu. Iesniegumā tiek lūgts izvērtēt pienākuma uzlikšanas atjaunot teritoriju iepriekšējā stāvoklī lietderību (lietas lapa 13).

[5] Izvērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka lietā esošie dokumenti ir pietiekoši lietas izspriešanai bez tiesas sēdes, tāpēc, ievērojot pieteikumā izteikto piekrišanu lietas izskatīšanai rakstveida procesā un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmo daļu, tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, pārbaudot lietā iesniegtos procesa dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Pieteicējai ar Lēmumu uzlikts administratīvais sods Ls 100 par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 152.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, t.i., par patvaļīgu būvniecību. Lēmums pamatots ar Būvniecības likuma 13.panta pirmās daļas un 16.panta pirmās daļas noteikumiem un Vispārīgo būvnoteikumu 112.punktu, no kuriem izriet personas pienākums veikt būvdarbus tikai pēc saskaņošanas ar atbildīgajiem dienestiem un saņemot būvatļauju. Lietā nav strīda, ka Pieteicēja nebija saņēmusi būvatļauju labiekārtošanas darbu veikšanai nomātajā zemes gabalā, ko citastarp apliecina Atbildētāja konstatētie fakti, kā arī tas izriet no pieteikuma satura un Pieteicējas veiktajām darbībām. To apliecina arī Pieteicējas 2011.gada 3.marta iesniegums par atļaujas izsniegšanu izstrādāt teritorijas labiekārtošanas projektu.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka Pieteicēja ir veikusi administratīvā pārkāpuma protokolā konstatētos labiekārtošanas darbus nomātajā zemes gabalā Jūrmalā, */adrese/* bez likumā noteiktā kārtībā saņemtas būvatļaujas. Administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts apstiprinās arī ar citiem lietā savāktajiem pierādījumiem, kas uzrādīti sprieduma [4] punktā, tāpēc teisai nerodas šaubas par to, ka Pieteicēja ir izdarījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss 152.panta otrajā daļā paredzētās darbības un tiesa secina, ka Atbildētājs ir pareizi piemērojis materiālās tiesību normas.

[8] Pieteikumā tiek lūgts atcelt Lēmumu, pamatojoties uz administratīvā procesa iestādē pieļautajiem procesuāliem pārkāpumiem, t.i., Atbildētājs pieņēmis administratīvā pārkāpuma lietā nelabvēlīgu lēmumu, neuzklausot Pieteicējas vai tās pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus lietā. Ņemot vērā pieteikumā norādītos argumentus, tiesai jāpārbauda Lēmuma tiesiskums atbilstoši iesniegtā pieteikuma robežām daļā par procesuālo tiesību normu ievērošanu.

[9] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9.panta pirmā daļā noteic, ka ar administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Saskaņā ar šā kodeksa 7.panta pirmās daļas

noteikumiem nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 237.pants noteic, ka administratīvā pārkāpuma lietu izskatošajai institūcijai jāpilda šādi uzdevumi: savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus, izlemt to stingrā saskaņā ar likumu, nodrošināt pieņemtā lēmuma izpildi, kā arī noskaidrot cēloņus un apstākļus, kas veicina administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, novērst pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu ievērošanas garā un nostiprināt likumību.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.panta pirmajā daļā personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, tiek paredzētas tiesības kā personiski, tā ar pārstāvja palīdzību iepazīties ar visiem lietas materiāliem, sniegt paskaidrojumus, iesniegt pieprasījumus un izteikt lūgumus, savukārt šā panta trešajā daļā noteikts, ka lietu bez personas klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka tai savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un ja no tās nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Ja ir saņemts iesniegums par izskatīšanas atlikšanu, iestāde var iesniegumu atzīt par pamatotu un atlikt lietas izskatīšanu.

[10] Pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs paziņojumu par lietas izskatīšanas laiku un vietu ir nosūtījis nevis Pieteicējas pārstāvim, kura adrese bija norādīta administratīvā pārkāpuma protokolā, bet uz Pieteicējas adresi Jūrmalā, */adrese/*, līdz ar ko paziņojums saņemts nesavlaicīgi un tikušas pārkāptas Pieteicējas tiesības tikt uzklausītai.

No Atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem redzams, ka paziņojuma par lietas izskatīšanas laiku un vietu nosūtīšana uz Pieteicējas adresi netiek noliegta, bet ir norādīts, ka Pieteicēja paziņojumu ir saņēmusi laicīgi, tādēļ viņai bija iespējas paziņot par lietas izskatīšanu savam pārstāvim.

Tiesa šādam uzskatam nepiekrīt. Lietas materiālos esošā 2011.gada 19.janvāra paziņojuma par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu 2011.gada 26.janvārī un pievienotajām aploksnēm redzams, ka sūtījums nosūtīts 2011.gada 19.janvārī un saņemts piegādes pasta nodaļā 2011.gada 20.janvārī. Lietas materiālos nav pierādījumu tam, ka šo paziņojumu Pieteicēja būtu saņēmusi pirms administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas un ieteicējai personiski vai ar pārstāvja starpniecību bija iespējas piedalīties lietas izskatīšanā un sniegt paskaidrojumus par pārkāpumu. Procesa dalībniekam ir pienākums būt sasniedzamam adresē, kuru viņš ir norādījis. Konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma protokolā ir norādīta konkrēta korespondences saņemšanas adrese – Rīgā, */adrese 2/* pilnvarotajam pārstāvim *V.B.* Tādējādi tiesa konstatē, ka Atbildētājs, nosūtot paziņojumu uz citu adresi, ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu, kas izpaudies kā pārkāpuma izdarīšanā vainojamās personas neuzklausīšana.

[11] Ņemot vērā konstatēto procesuālo pārkāpumu, tiesai jāizvērtē, vai šāds procesuāls pārkāpums ir būtisks, t.i., vai šis pārkāpums varēja ietekmēt lēmuma saturu pēc būtības un vai šāds pārkāpums var būt pamats Lēmuma atcelšanai.

Judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka procesuālo tiesību normu ievērošana administratīvajā procesā nav pašmērķis un formāla atsaukšanās uz procesuālo pārkāpumu nevar būt par pamatu administratīvā akta atcelšanai (sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 22.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-374 10.punktu).

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 75.pantam procesuālo pārkāpumu dēļ administratīvais akts nezaudē spēku, bet tikai kļūst apstrīdams. Administratīvā procesa likuma 250.pants noteic administratīvā akta pārbaudes apjomu, savukārt likuma 253.pants noteic, ka administratīvo aktu tiesa atceļ, ja pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu atzīst par pamatotu. Tādējādi likumdevējs tiesai ir atļāvis izvērtēt procesuālos pārkāpumus un saprātīgi lemt par administratīvā akta atcelšanu vai atstāšanu spēkā. Atbilstoši Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, procesuālā pārkāpuma dēļ administratīvo aktu ir jāatceļ tad, ja procesuālais pārkāpums ietekmēja

vai varēja ietekmēt administratīvo aktu pēc satura (sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 8.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-337/ 2005 9.-11.punktu).

No minētām judikatūras atziņām secināms, ka tiesa konkrētajā gadījumā ir jāizvērtē, vai piekļautais procesuālais pārkāpums uzskatāms par tādu, kas katrā ziņā izraisa pieņemtā Lēmuma atcelšanu, citiem vārdiem, jāpārbauda, vai jāpastāv cēloņsakarība starp procesuālo pārkāpumu un citāda lēmuma iespējamību (sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 22.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-374/2005, 10.punktu).

[12] Tiesa spriedumā jau ir secinājusi, ka nepastāv strīds par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktu. Pieteikumā norādīts, ja Atbildētājs būtu uzklausījis Pieteicējas vai viņas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus, tad Atbildētājam tiktu norādīts uz faktiskajiem apstākļiem (norādīti šā sprieduma [2.2] un [2.3] punktā), kas vārēja tikt vērtēti kā atbildību mīkstinoši apstākļi, proti, Pieteicēja veikusi labiekārtošanas darbus, paļaujoties uz to, ka zemes īpašniekam ir būvatļauja un tas, ka Pieteicēja, novēršot pārkāpuma sekas, ir iesniegusi pašvaldībā lūgumu par projekta izstādes atļaujas izdošanu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta otrā daļa noteic iestādes pienākumu, lemjot jautājumu par administratīvā soda veida un mēra noteikšanu, ņemt vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. No minētās tiesību normas skaidri izsecināms, ka atbildību ietekmējošo apstākļu novērtējumam ir būtiska nozīme pārkāpēja personībai atbilstoša un samērīga soda noteikšanā saskaņā ar sankcijas robežām.

Lēmumā norādīts, ka atbildību ietekmējošie apstākļi nav zināmi, tāpēc var secināt, ka Pieteicējai administratīvais sods piemērots, nevērtējot atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 152.panta otrās daļas sankcija paredz naudas sodu fiziskajām personām no simt latiem līdz tūkstoš latiem. Tajā pašā laikā tiesa secina, ka Pieteicējai noteikts naudas sods Ls 100 apmērā, proti, Pieteicējai piemērots sods, kas atbilst sankcijas minimālajai robežai, tādējādi tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā, iestāde, rīkojoties rīcības brīvības ietvaros daļā par administratīvā soda noteikšanu, ir pieņēmusi Pieteicējai maksimāli labvēlīgu lēmumu. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas neparedz iespējas administratīvā pārkāpuma izdarīšanā vainojamai personai piemērot sodu, kas ir vieglāks par sankcijā paredzēto minimālo robežu vai noteikt citu – vieglāku soda veidu. Tāpat tiesa nekonstatē, ka konkrēto pārkāpumu būtu pamats atzīt par mazsvarīgu un atbrīvot Pieteicēju no administratīvās atbildības, izsakot mutvārdu aizrādījumu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta noteikumiem.

Šādu iemeslu dēļ tiesa nonāk pie slēdziena, ka iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums (paziņojuma nenosūtīšana uz Pieteicējas norādīto korespondences saņemšanas adresi), kas liedzis Pieteicējai norādīt uz atbildību mīkstinošu apstākļu esību, konkrētajā gadījumā nevarēja ietekmēt Pieteicējai nosakāmā soda apmēra noteikšanu, tāpēc nav konstatējams tāds procesuāls pārkāpums, kas varēja izraisīt cita lēmuma pieņemšanu, līdz ar ko pārkāpums nav atzīstams par būtisku.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, kā arī Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Ž.K. pieteikumu noraidīt.

Jūrmalas pilsētas domes Administratīvās komisijas 2011.gada 26.janvāra lēmumu Nr.D58/104 atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2012.gada 18.jūnijā.

Tiesnesis /*personiskais paraksts*/ P.Novičenoks

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis P.Novičenoks
Rīgā 2012.gada 18.jūnijā